

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	N/1400-0/2014
Érkezett:	2014 AUG 12.
Példány:	1
Melléklet:	4+4 db
Kezelőiroda:	R1

Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
 az Alkotmánybírósághoz
 Ügyszám: M.549/2012/13
 1015 Budapest 2014 AUG 05.
 Donátium: 35,45, kézből, elektronikusan, faxon.
 példány:.....1..... melléklet:.....4.....
 Alkotmányjogi panasz indítványa

Varga Jánosné

3240 Parádóhuta Wesselényi II B.
 szám alatti lakos indítványozónak

Képv.:

SEBESTYÉN ÜGYVÉDI IRODA
 Dr. Sebestyén Emil ügyvéd
 3300 Eger, Vörösmarty út 43.
 Telefon: (36)410-059

A Kúria a dr. Sebestyén Emil ügyvéd által képviselt Varga Jánosné felperesnek a dr. Róka Sándor jogtanácsos által képviselt Heves Megyei Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Igazgatósága (3300 Eger, Deák Ferenc utca 11-13.) alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 6.M.549/2012. szám alatt indított és az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. február hó 01. napján kelt 6.M.549/2012/8. számú ítéletével befejezett perében, a jogerős ítélet ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán meghozott Mfv.III.10.336/2013/6. számú ítéletével szemben

Mellékletek:

1. Ügyvédi meghatalmazás 1 pld.
2. Nyilatkozat az indítványban szereplő személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról 1 pld.
3. Érintettséget alátámasztó dokumentumok:
  - az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.549/2012/8. számú ítéletének másolata 1 pld.
  - a Kúria Mfv.III.10.336/2013/6. számú ítéletének másolata 1 pld.

Alkotmánybíróság

1015 Budapest
Donáti u. 35-45.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott Varga Jánosné **(3240 Parádóhuta, Wesselényi utca 8.)** – a csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm: a Sebestyén Ügyvédi Iroda (3300 Eger, Vörösmarty út 43., eljáró: dr. Sebestyén Emil ügyvéd) útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § - a alapján az alábbi.

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy **állapítsa meg a Kúria**, mint felülvizsgálati bíróság **Mfv.III.10.336/2013/6. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét**, és semmisítse meg azt, mivel sérti az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdését, és az Alapvetés B. cikk (1) bekezdés jogállamiság-jogbiztonság, valamint az Alaptörvény XIX. cikkének szociális biztonsághoz fűződő alapelvét.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. A megsemmisíteni kért bírói döntés:

A Kúria a dr. Sebestyén Emil ügyvéd (3300 Eger, Vörösmarty út 43.) által képviselt Varga Jánosné **(3240 Parádóhuta, Wesselényi utca 8.)** felperesnek a **Dr. Róka Sándor** jogtanácsos által képviselt Heves Megyei Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Igazgatósága (3300 Eger, Deák Ferenc utca 11-13.) alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 6.M.549/2012. szám alatt indított és az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. február hó 01. napján kelt 6.M.549/2012/8. számú ítéletével befejezett perében, a jogerős ítélet ellen az alperes részéről előterjesztett **felülvizsgálati kérelem folytán Mfv.III.10.336/2013/6. számon meghozott ítélete.**

A sérelmezett döntés panaszos részére történt kézbesítésének időpontja: **2014. június hó 18. napja.**

2. Az Alaptörvényben biztosított jog megnevezése:

Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében deklarált megfelelő vagy tisztességes eljáráshoz való alapjog, továbbá az Alaptörvény Alapvetés fejezetének B. cikk (1) bekezdése, közelebbről: a jogállamiság-jogbiztonság, az Alaptörvény XIX. cikkének szociális biztonsághoz fűződő jogok, alaptörvény szerinti érvényesülése.

3. A közvetlen érintettség kifejtése:

Az 1. pontban hivatkozott Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.549/2012/8. szám alatti ítéletében **jogerősen megállapította, hogy 1976. április hó 14. napja és 1989. május hó 31. napja közötti megbízási jogviszonyom szolgálati időnek minősül.** Ezt a döntést felülvizsgálati kérelem folytán a Kúria Mfv.III.10.336/2013/6. számon meghozott ítélete hatályon kívül helyezte, így ezt a **(13 év és 47. nap) szolgálati időt elvesztettem.**

4. Jogi összefüggések:

Az 1. pontban megjelölt, megsemmisíteni kért bírói döntés elsősorban azért alaptörvény-ellenes, mivel sérti az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében deklarált a megfelelő vagy tisztességes eljáráshoz való alapjogot, amelynek értelmében **„mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”**

A tisztességes eljárás, tartalmát illetően **a törvényeknek megfelelő** és egyidejűleg elfogulatlan eljárásnak felel meg, amelyet a bíróval, illetve a bírósággal szemben, funkciójából és felelősségéből következően el lehet várni.

A fenti elv az Alkotmánybíróság (6/1998. (III.11.) határozatára is tekintettel általános alapelvként értelmezendő, amelynek érvényesülése az eljárás egésze ismeretében ítéltető meg: „*a fair trial olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan, vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes (...).*”

Ezt az alapelvet a kúriai döntés az alábbi, a.-b.-c.-d. pontok alatt hivatkozott jogi összefüggésekben sérti:

a./ A Kúria döntése iratellenes

Az iratellenesség okán, a döntés ellentétes az 1975. évi II. tv. 10. § (1). bekezdésével, illetve a 17/1975 (VI.14.) Mt. rendelet 7.§ (1) bekezdésével is.

A Kúria határozatának indokolása (3. oldal: hatodik és nyolcadik bekezdései) félreérthetetlen módon olyan ténymegállapítást tartalmaz, amely szerint a bírósági eljárásban 1972. december 01. és 1989. május 31. közötti időszakot kértem szolgálati időként elismertetni.

Ez a megállapítás ellentétes kereseti követeléssel és a per bizonyítási anyagával is.

Kereseti kérelmemben csak az 1976. április 14. és 1989. december 31. közötti időszak, szolgálati időként történő elismerését kértem.

Ez a körülmény a per eldöntése szempontjából annyiban bizonyul releváns körülménynek, hogy a Kúria a fent említett nyolcadik bekezdésben arra a jogi álláspontra jut, hogy nem hivatkozhatom olyan jogszabályra 1975. évi II. tv. illetve a 17/1975 (VI.14.) Mt. rendelet, (a továbbiakban: T., illetve R.), amely jogszerzésem időpontjában még nem volt hatályban.

Jogszerzésemet tehát 1976. április 14-től számítom, és ebben az időpontban már a T. és az R. hatályban volt!

A Kúria tehát a peradatokkal ellentétes tényekből nem is juthatott helyes jogi álláspontra, amikor kifejti, hogy „Az 1972. december 1-től 1989. május 31.-ig terjedő időszakban fennállt felperesi megbízási jogviszonyra a T. 10. § /3/ és /5/ bekezdése, valamint az R. 8. § /1/ bekezdése nem vonatkozhatott, hiszen e jogszabályok ezen időszakban még nem voltak hatályban..... Így tehát a felperes olyan jogszabályok alapján akar jogosultságot szerezni, amely a vonatkozó jogszabályhelyek alapján nem illetik meg.” (Ítélet 3. oldal utolsó, illetve 4. oldal 1. bekezdése).

b./ A Kúria döntése, az iratellenességen túl, a jogértelmezési összefüggésében is sérti a jogállamiság, közelebbről a jogbiztonság elvét.

Ismételten aláhúzom, hogy a perben jogszerzésemet az 1976. április 14. és 1989. december 31. közötti megbízási jogviszonyomra alapítottam.

Álláspontom szerint a Kúria tévedett az ezen időszaknak megfelelő, hatályos jog értelmezése kapcsán is. Már kereseti kérelmemben is hivatkoztam a jogszerzésem ideje alatt végig hatályban lévő T. 10. § /1/ bekezdésére.

Az 1975. évi II. törvény 10. § /1/ bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

”E törvény alapján biztosítottak: a munkaviszonyban álló dolgozók, az ipari szövetkezetek tagjai, a mezőgazdasági és a halászati termelőszövetkezetek, a mezőgazdasági szakszövetkezetek (a továbbiakban: mezőgazdasági szövetkezet) tagjai, a szakmunkástanulók, a bedolgozók, továbbá a megbízás alapján rendszeresen és személyesen munkát végzők.”

Ezt a törvényi rendelkezést az R 7.§ /1/-bek „pontosítja”, de ezen kritériumok alapján is biztosítottak minősülők, illetve az ezzel kapcsolatos kondíciókat az első fokon eljáró bíróság, a bizonyítás körébe bevonta, ellenőrizte és jogszerzésemet e szerint deklarálta.

A történeti tényálláshoz tartozik, hogy a T. 10. § /1/ bekezdésében meghatározott „jogszerzési feltételen” az 1975. évi II. törvény módosítása: a T. 10. § (3) illetve (5) bekezdéseinek beállításával „pontosított”, de ez a jogszabályi változás jogszerző státuszomat, a jogalap tekintetében elméletileg sem érintette (nem vonta el), másrészt a T. 10.§ (3) bek. 1997. január 01. napjától, az (5) bek 1992. március 01. napjától lépett hatályba, amely már kívül esik a perben érvényesített jogszerzési időszakomon.

Ennek a kérdésnek csak annyiban van jelentősége, hogy az 1997. évi LXXXI. törvény 37.§ /4/. bek. úgy rendelkezett, hogy az 1997. december hó 31.-e előtt megszerzett jogokra az 1997. december 31. napján hatályos szabályok az irányadóak.

Ebből következően ügyem elbírálásánál, nyilvánvalóan számításba kellett venni a T. 10.§ (3) bek., és (5) bekezdésének rendelkezését is. Ennek megtörténtét az első fokon eljáró bíróság indokolása alátámasztja.

Kérelmem elutasításának nem lehet az alapja, hogy ez a két törvényhely megszerzésem idején nem volt hatályban, illetve de iure nem is létezett, mert megszerzésemet a T. 10.§ /1/ bekezdése, illetve az R. 7.§ /1/ bek. alapozta meg.

Az Alaptörvény szellemében valamely megszerzett jogosultságot, később hatályba lépett jogszabály nem vonhat el.

A fenti összefüggéseket egyébként a Kúria is megállapította. A Kúria végkövetkeztetését az alábbi összefüggésben sérelmezem:

Az 1975. évi II. törvény több mint húsz éven át volt hatályban, a társadalmi viszonyok változásával maga a törvény és a végrehajtására kiadott jogszabályok is többször változtak. A jogszabályi változások azonban hátrányosan nem érintettek, maga Kúria is megállapította, hogy „**megbízás alapján rendszeresen és személyesen munkát végzőnek minősülők**”. (ítélet indokolás: 4. oldal hatodik bekezdés)

Ezért érthetetlen és ellentmondásos azon megállapítás, hogy „olyan jogszabályok alapján akar(ok) jogosultságot szerezni, amely a vonatkozó jogszabályhelyek alapján nem illetik meg” ítélet 4. oldal első bek./

c./ A Kúria kifejtett álláspontját jogsértőnek tartom a szerződő feleknek: (a biztosítási jogviszonyt érintő), megbízási szerződések egyes rendelkezésének értelmezésével összefüggésben is.

A Kúria határozatának indokolásában visszatérően utal arra, hogy „a megbízási szerződések tartalmazzák, hogy a felperes jogviszonyát „SZTK bejelentési kötelezettség” nem terheli”. (ítélet indokolás 3. oldal 6. bekezdés.)

Ezzel kapcsolatban előadni kívánom, hogy 8. általános iskolát végeztem, a számomra elküldött megbízási szerződéseket a munkaadóm által előkészített formában írtam alá. Örültem, hogy Parádóhután, távol minden munkalehetőségtől, valamilyen elfoglaltságom és megélhetési forrásom lehet.

A Kúria ezzel kapcsolatos jogi állásfoglalása az alábbi összefüggésben jogsértő:

Valamely munkavégzésre irányuló jogviszony tartalmának megállapítása, a törvények keretei között diszpozitív, viszont a szerződő felek érvényesen nem rendelkezhetnek úgy, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó (közvetlenül vagy bizonyos feltételek mellett, jogszabályon alapuló) biztosítási jogviszonyt szerződési rendelkezésekkel kizárják.

A perbeli időszakban, (mint ma is) a munkaviszony alanyai egyben, a társadalombiztosítási jogviszony alanyaivá is váltak.

Adott körülmények között, a jogszabályban körülírt feltételek mellett, a megbízási jogviszony alanya is ugyanúgy biztosítottá vált. Az első fokon eljáró bíróság ezeket a feltételeket tüzetesen megvizsgálta.

A megbízási jogviszonyom keretében sem lehetett eleve érvényesen kizárni a „kötelező” biztosítási jogviszony keletkezését, hiszen ezt az döntötte el, hogy a megbízási jogviszony alapján keresetem, illetve a tényleges munkaidőm eléri-e a hatályos jogszabályban megállapított kereteket.

Én már a 1976-77-78-ban is bizonyítottan megkerestem az évi 35-45.000,- Ft-ot, amely az idő szerint némileg meghaladta egy jól képzett szakmunkás éves bérét.

Csak utólag tudtam meg, hogy munkaadóm kifejezetten azért választotta a megbízási jogviszony létesítését, hogy nekem ne kelljen szabadságot kiadni, mert ezt gyakorlatban nagyon körülményesen lehetett volna megszervezni.

Ez erdei termékek begyűjtését a saját tulajdonomban lévő ingatlanban bonyolítottam és különösen a tavaszi-nyári-őszi szezonban quasi 24 órás jelenlétet és tevékenységet kellett kifejeztem arra tekintettel, hogy a gombaszedők, termékgyűjtők reggeltől késő estig jelentkeztek az általuk begyűjtött termékekkel. Az átvételt követően ezeket, a megromlás veszélye miatt kezelni, forgatni, szárítani kellett, majd ezek után történhetett meg a elszállításra történő előkészítés és a termékek szállító járműre történő felrakása.

A Kúria megállapítása nem helytálló és iratellenes, abban a tekintetben is, hogy álláspontja szerint a kifizetett jutalék „arányos elszámolására” nincs lehetőség.

A perben bemutattam és bizonyítottam, hogy minden egyes felvásárlási jegyen külön feltüntetésre került az engem megillető jutalék (megbízási díj) pontos összege.

Ezeket a felvásárlási jegyeket, már önmagában a készpénzállománnyal történő elszámolása céljából is, havonta le kellett adni a munkáltatónak.

Ezek alapján a 3/1975.(VI.14.) SZOT szabályzat 183. §. (1) bekezdése szerint a tb. járulékot megbízóknak, (azaz a munkáltatónak) kellett volna megállapítani, bevallani és megfizetni.

Ezek elmaradását a Kúria mind terhemre értékelte, azzal az indokolással, hogy a szerződésben kizártuk a biztosítási jogviszony létrejöttét, - noha általános jogi tétel, hogy a jogszabállyal ellentétes kikötés semmisnek minősül.

Egyébként a perbeli időszakban, alperesnek külön ellenőrzési apparátusa volt arra, hogy időszakonként a munkáltatók székhelyén, tételesen megvizsgálják, a munkáltatók eleget tesznek-e: járulék megállapítási, levonási és befizetési kötelezettségüknek.

d./ Alaptörvény ellenes, a Kúria eljárási szabálysértése.

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság eljárása, a konkrét ügyben, nem felelt meg a felülvizsgálati eljárásra irányadó törvényi szabálynak, azaz a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény: felülvizsgálati eljárást szabályozó 275. § (1) és (4) bekezdéseinek, amikor hatályon kívül helyezte az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.549/2012/8. számú ítéletét.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában kifejtette, hogy a „felperes” szolgálati idejének elismerését a perbeli időszakra irányadó a társadalombiztosításról szóló 1975. évi II. törvény alapján kellett vizsgálnia. E törvény 10. §-ának (1) bekezdése szerint törvény alapján biztosított a megbízás alapján rendszeresen és személyesen munkát végző, illetve az R. 7.§ (1) bekezdés feltételeinek is megfelelő személy.

A bíróság az ügy elbírálásához szükséges tényeket feltárta, és megállapította, hogy a T. illetve az R. fent hivatkozott rendelkezése értelmében a perbeli időszakban biztosítottak minősülök, és ebből következően a biztosítási jogviszony időtartama szolgálati időnek is minősült.

A bíróság a keresetemre és a munkaidőre vonatkozó adatokat a becsatolt egykorú okiratokból, a felek perbeli előadásából, a közigazgatási eljárásban meghallgatott tanúk hitelt érdemlő nyilatkozatából állapította meg.

A Kúria felülvizsgálati eljárása során megsértette a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény felülvizsgálati eljárásra vonatkozó 275. § (1) bekezdését, amely értelmében: „a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt.”

Megsértette továbbá a Pp. 275. § (4) bekezdését is, amely szerint: „ha a határozat – a (3) bekezdésben foglalt eljárási szabály megsértésének kivételével – jogszabályt sért, a Kúria a jogerős határozatot egészben vagy részben hatályon kívül helyezi, és ha a döntéshez szükséges tények megállapíthatók, helyette, illetve az első fokú határozat helyett a jogszabályoknak megfelelő új határozatot hoz, egyébként az ügyben eljáró első- vagy másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.”

A Kúria ítélete ellentétes továbbá az e kérdéskörben korábban meghozott határozatával is, amely szerint: „a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének, további bizonyítás felvételének nincs helye (BH 29/2002).”

A fenti idézett jogszabályokkal ellentétben a Kúria ítéletének 4. oldal utolsó előtti bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

„A megállapított tényállás szerint a felperes megbízás alapján rendszeresen és személyesen munkát végzőnek minősül, munkaideje alapján azonban a biztosítás fennállását nem lehet megállapítani, továbbá a kifizetett jutalék arányos elszámolására sincs lehetőség.”

Ezzel szemben szeretnénk utalni arra, hogy az I. fokon eljáró bíróság a lefolytatott bizonyítás alapján valamennyi jogszabály által elrendelt feltétel meglétét bizonyítottan találta a szolgálati időm elismeréséhez.

Amennyiben a Kúria arra az álláspontra jutott, hogy a felvett bizonyítási anyag (Pl. a munkaidőm tényleges idejére vonatkozó bizonyítékok, éves vagy havi keresetem meghatározása) **nem elegendők vagy kiegészítésre szorulnak, akkor az I. fokú ítéletet hatályon kívül helyezve, az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságot új eljárás lefolytatására kellett volna kötelezni.**

A bizonyítékok kiegészítésre egyébként lehetőségem lett volna, hiszen a lakóházunkat sújtó árvíz okozta kártétel ellenére, szinte böröndnyi egykorú: elszámolási, árú átvételi-átadási dokumentáció maradt meg. Ezek peranyaghoz történő csatolása csak reprezentatív módon történt meg, mert az egyéb bizonyítékok alapján azok (kezelhetetlen terjedelmű) csatolását a bíróság nem tartotta szükségesnek.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Mfv.III.10.336/2013/6. számú ítélete sérti a Pp. 275. § (1) és (4) bekezdéseit, ennél fogva az ítélet törvénysértő, ami ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében deklarált megfelelő vagy tisztességes eljáráshoz való alkotmányos alapjoggal, hiszen valamely körülmény nem kellően bizonyítottága esetén, ügyemben új eljárást kellett volna elrendelnie.

Itt kívánok röviden hivatkozni arra is, hogy nem vitatottan tartósan, folyamatosan és személyesen részt vettem a társadalmi „munkamegosztásban”, az ítélet kapcsán sérült a szociális biztonsághoz fűződő alkotmányos alapjogom is.

5. Annak bemutatása, hogy az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva:

Mivel a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a sérelmezett döntést az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.549/2012/8. számú ítéletével befejezett perben, a jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán hozta meg, számomra további jogorvoslati lehetőség nincs.

7. Nyilatkozat arról, hogy az ügyben van-e folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, illetve arról, hogy kezdeményeztek-e perújítást az ügyben:

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság az Mfv.III.10.336/2013/6. számú ítéletével a folyamatban volt felülvizsgálati eljárást lezárta, illetve az ügyben nem került sor perújítás kezdeményezésére.

Kelt Egerben, 2014. augusztus hó 04. napján.

Varga Jánosné
indítványozó